

Αθήνα, 26/09/2024

Ερώτηση

Προς

1. Την Υπουργό Τουρισμού.
2. Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Θέμα: Το Ειδικό Χωρικό για τον Τουρισμό αναδεικνύει την εμμονή της κυβέρνησης σε ένα πρότυπο ανεξέλεγκτης τουριστικής μεγέθυνσης.

Στις 3 Ιουλίου τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας το «Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό» καθώς και η συνοδεύουσα Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Το έργο για την εκπόνηση της μελέτης του νέου ΕΧΠ για τον Τουρισμό είχε προκηρυχθεί τον Ιούνιο του 2018 και έκτοτε δόθηκαν από την κυβέρνηση της ΝΔ πέντε παρατάσεις μέχρι την ολοκλήρωσή του. Επισημαίνεται ότι το σημερινό θεσμικό κενό υφίσταται καθώς το ΣτΕ είχε ακυρώσει τα προηγούμενα ΕΧΠ για τον Τουρισμό των ετών 2009 και 2013.

Το υπό διαβούλευση σημερινό ΕΧΠ προσδιορίζει τις διαφορετικές επιτρεπόμενες τουριστικές χρήσεις ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε περιοχής στη χώρα (νησιωτική, αστική, ορεινή κοκ.) και προεγγράφει τη χωρική κατανομή νέων μορφών τουριστικής δραστηριότητας όπως π.χ. διαφορετικές μορφές ειδικού τουρισμού. Σημαντικό στοιχείο αυτής της κατάταξης αποτελεί η κατηγοριοποίηση του εθνικού χώρου σε 5 ομάδες ανάλογα με την πυκνότητα των τουριστικών χρήσεων σε κάθε περιοχή. Ταυτόχρονα, το σχέδιο προσδιορίζει τις

ελλείψεις σε επίπεδο υποδομών κοινής ωφέλειας σε κάθε περιοχή, κάνοντας συστάσεις στην πολιτεία για την ενίσχυσή τους μέσα από στοχευμένες επενδύσεις.

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας αναφερόμενος στον σκοπό των προβλέψεων του νέου ΕΧΠ προσδιόρισε ότι «...διευκολύνουν τις τουριστικές επενδύσεις, υποστηρίζουν κλασικές και τις πιο σύγχρονες μορφές τουρισμού, καθώς και την επέκταση της τουριστικής περιόδου, συμβάλλουν στην αντιμετώπιση φαινομένων υπερτουρισμού, προωθούν την κατασκευή αναγκαίων υποδομών για την τουριστική ανάπτυξη, κ.ά. Για τη χωρική διάρθρωση του τουρισμού λαμβάνουμε υπόψη τα νέα δεδομένα που δημιουργεί η κλιματική κρίση,...»

Ωστόσο, από την ημερομηνία έναρξης του δημόσιου διαλόγου, ο οποίος σημειωτέον δεν είναι προσβάσιμος στο ευρύ κοινό από επιλογή της ηγεσίας του Υπουργείου, μία σειρά από περιβαλλοντικές οργανώσεις και επιστημονικοί φορείς έχουν εκφράσει τις έντονες επιφυλάξεις τους σχετικά με τις προβλέψεις του εν λόγω κανονιστικού κειμένου.

Συγκεκριμένα, στις 13 Σεπτεμβρίου 11 περιβαλλοντικές οργανώσεις υπέβαλαν κείμενο με 6 ενστάσεις σε σχέση με τις προβλέψεις του ΕΧΠ για τον Τουρισμό. Συνοπτικά, οι εν λόγω φορείς σημειώνουν ότι το κείμενο: (α) στερείται επαρκούς επιστημονικής τεκμηρίωσης για τον προσδιορισμό των στόχων αλλά και των περιβαλλοντικών επιπτώσεών του, (β) προωθεί τις τουριστικές επενδύσεις μεγάλης κλίμακας και, εμμέσως, δεν θέτει όρια στην τουριστική ανάπτυξη ούτε στους κορεσμένους τουριστικούς προορισμούς, (γ) δεν περιλαμβάνει μέτρα για την διαχείριση του περιβαλλοντικού ρίσκου που προκύπτει από την προβλεπόμενη τουριστική ανάπτυξη, (δ) επιτρέπει την δόμηση μεγάλων τουριστικών εγκαταστάσεων σε μικρές νησίδες, (ε) δεν προβλέπει την εισαγωγή πραγματικών περιορισμών στις περιοχές που προσδιορίζονται ως κορεσμένες και δεν επιλύει τη νομική εκκρεμότητα του προσδιορισμού της φέρουσας ικανότητας μιας περιοχής (στ) και, τέλος, δεν συμβάλει στην ολοκλήρωση το χωροταξικού σχεδιασμού της χώρας στο βαθμό που υποβαθμίζει τον ρόλο και τον χαρακτήρα του περιφερειακού χωρικού σχεδιασμού.

Σε ανάλογη κατεύθυνση βρίσκονται και τα σχόλια επιστημονικών φορέων όπως π.χ. ο Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών που σχολιάζει με πρόσφατη ανακοίνωση του ότι το νέο ΕΧΠ για τον Τουρισμό: (α) κατατάσσει τις

περιοχές της χώρας ανάλογα με το βαθμό συγχρωτισμού των τουριστικών χρήσεων με απλοϊκό-αντιεπισημονικό τρόπο (δείκτης κλίνες ανά 1.000 στρ.), (β) προωθεί, αντί να αποθαρρύνει, τις μεγάλες τουριστικές αναπτύξεις μέσα από το εργαλείο των Οργανωμένων Μορφών Ανάπτυξης Τουρισμού, (γ) καθιστά τον τουρισμό ρυθμιστή του συνόλου της οικονομικής δραστηριότητας της χώρας εις βάρος άλλων δραστηριοτήτων όπως π.χ. η μεταποίηση ή οι υδατοκαλλιέργειες, (δ) διατηρεί στο ακέραιο την εκτός σχεδίου δόμηση παρά τις περί του αντιθέτου εξαγγελίες της σημερινής κυβέρνησης, (δ) αγνοεί την στενή διασύνδεση του τουριστικού σχεδιασμού με μείζονα περιβαλλοντικά ζητήματα όπως η διαχείριση των υδάτινων πόρων σε ευαίσθητα οικοσυστήματα και, εν τέλει, (ε) κατατείνει προς την κατεύθυνση της περαιτέρω περιβαλλοντικής επιβάρυνσης ιδίως του παραθαλάσσιου χώρου στην εκμετάλλευση του οποίου δεν θέτει κανένα περιορισμό.

Από τα παραπάνω τεκμαίρεται ότι, παρά την αδήριτη ανάγκη ολοκλήρωσης του χωροταξικού σχεδιασμού στον τομέα του τουρισμού, οι επιλογές της σημερινής κυβέρνησης κινούνται στην κατεύθυνση της χωρίς-όρια μεγέθυνσης του κλάδου, της χωρίς προϋποθέσεις διάχυσής του στον εθνικό χώρο και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος που απειλεί και αυτό το ίδιο το τουριστικό προϊόν της χώρας. Να σημειωθεί, επίσης, ότι το ΕΧΠ του Τουρισμού δεν περιλαμβάνει προβλέψεις ούτε και για την διαχείριση των κοινωνικών επιπτώσεων του τουρισμού συμπεριλαμβανομένων των αυξήσεων στις τιμές των ακινήτων σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φαινόμενα «υπερτουρισμού».

Επειδή ο υπερτουρισμός είναι θανάσιμος εχθρός του τουρισμού με την κρίση στη διαχείριση των απορριμμάτων σε δεκάδες νησιά, τις συχνές κρίσεις στο δίκτυο ηλεκτροδότησης, τα οξυμένα προβλήματα διαχείρισης λυμάτων και τα έντονα φαινόμενα λειψυδρίας να είναι ενδεικτικά και αποκαλυπτικά αυτής της τάσης που πλέον λαμβάνει ιδιαίτερα ανησυχητικές διαστάσεις στην χώρα μας.

Επειδή ο υπερτουρισμός καθιστά τα κέντρα των πόλεων αφόρητα για τους κατοίκους τους, εξαντλεί τους φυσικούς πόρους, απειλεί τα μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς, και εντέλει απαξιώνει το ίδιο το τουριστικό προϊόν.

Επειδή και στο παρόν ΕΧΠ για τον Τουρισμό συμπυκνώνεται το αδιέξοδο του παραγωγικού μοντέλου της χώρας.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί:

- 1) Με ποια κριτήρια διαχωρίζονται οι διαφορετικές περιοχές της χώρας ανάλογα με την πυκνότητα των τουριστικών δραστηριοτήτων;
- 2) Τι τροποποιήσεις σκοπεύει να κάνει η κυβέρνηση στο ΕΧΠ του Τουρισμού ώστε οι προσδιοριζόμενες ως «περιοχές ελέγχου» να αντιμετωπίζουν όρια στην ανάπτυξη νέων τουριστικών εγκαταστάσεων;
- 3) Τι αλλαγές σκοπεύει να εισάγει η κυβέρνηση στο ΕΧΠ του Τουρισμού ώστε να τεθούν διαφανή κριτήρια για τον περιορισμό των βραχυχρόνιων μισθώσεων;
- 4) Πότε σκοπεύετε να προβείτε στον προσδιορισμό της έννοιας της «φέρουσας ικανότητας» των τουριστικών προορισμών, η οποία στο υπό διαβούλευση ΕΧΠ προσδιορίζεται ότι θα προκύψει μέσα από δευτερογενή νομοθεσία;
- 5) Πώς σκοπεύετε να ανταποκριθείτε στα σχόλια της δημόσιας διαβούλευσης και να εισάγεται περιβαλλοντικά κριτήρια προσδιορισμού της επιβάρυνσης κάθε περιοχής συμπεριλαμβανομένης της επάρκειας των υδάτινων αποθεμάτων σε κάθε τουριστικό προορισμό;

Οι υπογράφωντες βουλευτές

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αχτσιόγλου Ευτυχία (Εφη)

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φεργάτ Οζγκιούρ

Φωτίου Θεανώ